Najvyšší súd
Slovenskej republiky

3 Sž 48/2005-35

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Kolárska 6, P.O.Box 155,
810 00 Bratislava 1
15 -06- 2007
Poštové číslo: 2754
Číslo spisu:
Prílohy/listy:
Vybavuje:

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Nám. SNP 12, P.O. Box 155,
810 00 Bratislava
DOŠLO DŇA: 31. MÁJ 2006
Číslo: 1124 Odbor: PKO

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť
dňa 31.5.2006
Najvyšší súd Slovenskej republiky
dňa 14. JÚN 2007

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ildy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Ivana Rumanu právnej veci navrhovateľa **Markíza-Slovakia, spol. s r.o.**, so sídlom v Blatnom, Bratislavská č. 334/18, IČO: 31 444 873, právne zastúpeného *Mgr. Zuzanou Zlámalovou*, advokátkou so sídlom v Bratislave, Dunajská 15/A, 811 08 Bratislava, proti odporcovi **Rada pre vysielanie a retransmisiu** so sídlom v Bratislave, Nám. SNP č. 12, 811 06 Bratislava, o opravnom prostriedku - odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu č. RP/206/2005 zo dňa 19.04.2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie Rady pre vysielanie a retransmisiu č. RP/206/2005 zo dňa 19.04.2005, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom sa náhrad trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím odporca vyslovil, že navrhovateľ :

1. porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods.1 a ods. 2, písm. d/ zák. č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 20.03.2005 o cca 20.00 hod. odvysielal program „Mojsejovci", ktorý spôsobom svojho spracovania a svojim obsahom zasahoval do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných a ktorý zobrazoval osoby vystavované fyzickému a psychickému utrpeniu spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti, za čo mu ukladá podľa ust. § 64 ods.1, písm. d/ zák. č. 308/2000 Z. z. sankciu – pokutu, určenú podľa § 67 ods.3, písm. g/ zák. č. 308/2000Z.z. vo výške 1 000 000 Sk,

2. porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zák. č. 308/2000 Z. z tým, že dňa 20.03.2005 o cca 20.00 hod odvysielal program „Mojsejovci", ktorý by mohol svojim obsahom ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie a emociálny stav, za čo mu ukladá podľa ust. § 64 ods.1, písm. d/ zák. č. 308/2000 Z. z. sankciu – pokutu, určenú podľa § 67 ods.3, písm. h/ zák. č. 308/2000 Z. z. vo výške 900 000 Sk,

3. opakovane porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 5 zák. č. 308/2000 Z. z. tým, že pri klasifikácii programu „Mojsejovci", odvysielaného dňa 20.03.2005 cca 20.00 hod neuplatnil Jednotný systém označovania programov v súlade s podmienkami, ktoré podľa § 20 ods.6 určila Rada, za čo mu ukladá podľa ust. § 64 ods.1, písm. d/ zák. č. 308/2000Z.z. sankciu – – pokutu, určenú podľa § 67 ods.3, písm. d/ zák. č. 308/2000 Z. z. vo výške 100 000 Sk.

Odporca v odôvodnení rozhodnutia, v rámci popisu programu okrem iného uviedol, že program sa začína odchodom moderátora Viliama Rozborila z domu do bratislavského hotela Carlton, kde sa koná kasting súťažiacich do reality show „Mojsejovci". Zo samotných kastingov vysielateľ urobil zostrih.... ***okrem iných prichádza mladý muž, ktorý sa ponúka, aby mu niekto narezal a nasolil chrbát. Keď sa k tomu nikto nemá, nareže si v obraze sám rameno a posolí so ho. Zároveň sa priznáva, že je ošetrovateľom na psychiatrickej klinike....*** Mojsejovci si vybrali pätnásť ľudí, s desiatimi z nich robia osobný pohovor v miestnosti. Ocitajú sa medzi nimi aj starosta, gýčovito oblečený mladý muž, policajtka, matka jedenásťmesačného dieťaťa, ako aj žena, ktorá od začiatku tvrdila, že je ochotná spraviť čokoľvek, aby vyhrala sľúbené dva milióny. ***Nora Mojsejová sa spytuje tejto ženy, či je ochotná behať aj po snehu nahá. Po ženinom súhlase ju teda vyzýva, nech sa teraz okamžite vyzlečie, pričom potom postúpi do druhého kola. Žena odchádza do zákulisia a prichádza úplne nahá, pričom vysielateľ jej vyrastroval pohlavné orgány a prsia. Posadí sa na stoličku vedľa užasnutej policajtky. Na rad mala prísť aj policajtka, ktorá úplne stratila nervy a roztriasla sa. Keď jej Mojsejová oznámila, že postupuje, s tremolom v hlase poďakovala....*** *V istej skupine sa ocitla aj mladá žena, matka jedenásťmesačného dieťaťa, ktorá prosíkala Mojsejovcov, či si môže vziať dieťa so sebou, že je „dobručký, že si ho zamilujú"...Mojsejovci to odmietli, zdôvodňujúc to tým, že aj keď je táto reality show bez pravidiel jedno tu je, že sa jej nezúčastnia osoby mladšie ako 18 rokov.* ***Ale žene navrhli, že postúpi ak sa prítomnosti dieťaťa na tri mesiace vzdá. Na jej apely, že si to musí rozmyslieť, povedali, aby sa rozhodla okamžite. Uplakaná žena povedala, že teda áno, že hádam to bez nej tri mesiace malý vydrží, na čo jej Mojsej povedal: „nepostupujete, vy sa bez dvoch miliónov obídete, ale vaše dieťa bez vás nie".*** Na základe prepisu programu je zrejmé, že prostredníctvom manželskej dvojice „Mojsejovcov" dochádza k uspokojovaniu manipulátorských potrieb mediálneho publika: prežívaniu slasti z predvádzania psychických krutostí, symbolických agresií, možnosti ponižovania a pokorovania. Šírením takéhoto programu účastníkom konania sa diváckej obci prezentujú patologické, nezdravé prejavy správania, a to spôsobom, ktorý túto patologičnosť povyšuje na spoločenskú hodnotu, dáva ju do kontextu nielen zábavnosti, ale aj prirodzenosti až bežnosti.

Proti tomuto rozhodnutiu odporcu navrhovateľ podľa § 64 ods. 5 zák. č. 308/2000 Z. z. v spojení s § 250l ods.1 O.s.p. podal včas odvolanie na Najvyšší súd. Navrhoval, aby súd napadnuté rozhodnutie odporcu v celom rozsahu zrušil. Uviedol, že označené osoby neboli vystavené žiadnemu psychickému utrpeniu. Do projektu sa dobrovoľne prihlásili a dobrovoľne sa zúčastnili výberového kastingu, pričom vopred boli oboznámení s tým, že v prípade, ak budú vybratí do ďalších štádií projektu, ich účasť v ňom si vyžiada určité dočasné obmedzenia, resp. zmeny v ich súčasnom živote, pričom s týmto výslovne súhlasili. Preto, ak sa prihlásili do projektu a mali záujem pokračovať v jeho ďalších štádiách, nepochybne si boli vedomí aj prípadnej potreby urobiť rozhodnutia týkajúce sa ich života po dobu ich účasti v projekte. Tieto osoby vopred udelili súhlas aj na prípadné zásahy do jednotlivých zložiek svojej osobnosti, ktorou je aj právo na ľudskú dôstojnosť, a preto ani prípadný zásah do ich ľudskej dôstojnosti nemožno považovať za zásah neoprávnený. Rada v časti o porušenie § 19 ods.1 a ods. 2, písm. d/ posúdila vec právne nesprávne. Súčasne

poukazoval na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 4 Sž 27/02, ktoré bolo aj uverejnené v Zbierke stanovísk NSSR a rozhodnutí súdov SR pod č. 55/2003. Ďalej namietal aj výšku uloženej pokuty, pretože Rada v tejto časti rozhodnutie neodôvodnila žiadnymi skutočnosťami. V tejto časti rozhodnutie Rady považuje za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Podstatnou súčasťou prípravy a celkovej realizácie predmetnej relácie je aj úzka a pravidelná spolupráca so psychológom. Súťažiaci majú možnosť konzultovať svoje pocity a poradiť sa s ním. Do súťaže sa nedostal žiaden súťažiaci, ktorý by bol natoľko slabým jedincom, aby akákoľvek forma konfrontácie s iným subjektom, mohla výrazne zasiahnuť do psychického zdravia takéhoto jedinca. Ďalej uviedol, že predmetná relácia bola na základe stanovených kritérií označená vekovou vhodnosťou od 12 rokov. Zákon stanovuje vekové hranice 7,12,18 rokov. S ohľadom na skutočnosť, že daná relácia napĺňa kritéria rodinnej zábavy, je určená všeobecnému divákovi a prezentuje formát rodinnej tvorby, bola aj predmetná časť označená danou vekovou vhodnosťou. Označením od 18 rokov by sa relácia zaradila medzi formáty prezentujúce erotické zameranie, filmy s obsahom násilných, či teroristických scén a pod. Predmetná relácia však nezodpovedá kritériám, ktoré stanovujú zákaz jej vysielania v čase pred 22,00 hod. Zákon hovorí o takých programoch, ktoré reálne môžu ohroziť psychický, fyzický alebo morálny vývoj maloletých a zákon zároveň vymedzuje obsah takto definovaných programov ako príklad pre určenie vhodnosti iných programov také, ktoré obsahujú pornografiu. Relácia an block má charakter rodinného formátu, spĺňa všetky kritériá a podmienky stanovené domácou jurisdikciou ak aj jurisdikciou Európskej únie. Žalobca ďalej namietal, nemožno súhlasiť s prezentovaným názorom Rady, že pri posudzovaní porušovania ustanovenia § 20 ods.3 zák. č. 308/2000 Z. z. treba vychádzať z jednotného systému označovania programov, ktorý určila Rada. Jednotný systém označovania programov podľa ustanovenia § 20 ods.5 zák. č. 308/2000 Z. z. má byť systémom označenia (napr. piktogramami) jednotlivých programov, ktorého úlohou je aby vysielateľ informoval rodičov a vychovávateľov maloletých o vhodnosti programov pre jednotlivé vekové skupiny maloletých do 7,12,18 rokov. Ustanovenie § 5 ods.2, písm. j/ zákona č. 308/2000 Z. z. pritom dáva do pôsobnosti Rady iba určovať jednotný systém označovania a podmienky jeho uplatňovania, t.j. podmienky, za ktorých má byť jednotlivými vysielateľmi používaný. V žiadnom právnom predpise pritom Rade nie je zverené do jej pôsobnosti, aby všeobecne určila v JSO (právne záväzne) aj to čo je možno považovať za spôsobilosť ohroziť psychický, fyzický alebo morálny vývin maloletých a narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav (tak ako to uvádza § 20 ods.3 zák. č. 308/2000 Z. z.). Rada ako štátny orgán je povinná konať výlučne na základe zákona a v jeho medziach. V relácii nebol žiaden model správania vyzdvihovaný a prípadné „choré formy správania" boli odsúdené, a to či už priamo, alebo nepriamo. K povinnosti zaplatiť pokutu vo výške 100 000 Sk podľa § 67 ods.3, písm. d/ pre porušenie § 20 ods.5 zák. č. 308/2000 Z. z. navrhovateľ uviedol , že relácia mohla byť vysielaná v čase o cca 20 hodine, keďže nemohla ohroziť psychický, fyzický alebo morálny vývin maloletých, narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav a preto bol označená v súlade s JSO, čl. VIII ako nevhodná pre maloletých do 12 rokov.

Odporca vo vyjadrení zo dňa 24.10.2005 k odvolaniu navrhovateľa navrhoval, aby Najvyšší súd podľa § 250q ods.2 O.s.p. potvrdil napadnuté rozhodnutie rady. Uviedol, že odvysielaním rozhovoru Mojsejovcov so starostom, mladou matkou ak aj odvysielaním prezentácie exibicionistického správania ženy, ktorá sa na návrh N. Mojsejovej vyzlečie do naha a so stoickým kľudom sedí nahá medzi ostatnými oblečenými účastníkmi kastingu sa v programe dal priestor na degradáciu ľudských bytostí, na ponižovanie, pričom opakovaný argument navrhovateľa o dobrovoľnom konaní účastníkov nič nemení na skutočnosti, že odvysielaný program zasahoval do ľudskej dôstojnosti jednotlivých účastníkov kastingu. Odporca sa ďalej nestotožňuje s argumentom navrhovateľa, že zobrazenie muža

poškodzujúceho samého seba bolo odôvodnené. Naopak prostredníctvom odvysielania tohto zobrazenia, teda jeho šírením navrhovateľom sa diváckej obci prezentoval patologický „nezdravý" prejav automutilačného správania, kde daný protagonista zaslepený vidinou materiálneho obohatenia bol schopný urobiť čokoľvek, len aby si získal sympatie manželskej dvojice. Skutočnosť, že tento muž nebol vybratý do ďalšieho kola, nič nemení na fakte, že navrhovateľ tento záber odvysielal, t.j. odvysielal program, v ktorom bola zobrazená scéna reálneho násilia prostredníctvom zobrazenia osoby vystavenej fyzickému utrpeniu takým spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods.2, písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 64 ods.5 zák. č. 308/2000 Z. z.) po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu odporcu dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie a postup odporcu sú v súlade so zákonom.

Najvyšší súd zistil, že skutkový stav medzi účastníkmi konania nie je sporný. Sporným je vyhodnotenie, či odvysielaním obsahu programu „Mojsejovci" dňa 20.03.2005 o cca 20.00 hod žalobca naplnil skutkové podstaty jednotlivých správnych deliktov tak, ako sú uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 245 ods.2, prvá veta O.s.p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Posúdenie obsahu odvysielaného programu „Mojsejovci" dňa 20.03.2005 podlieha správnej úvahe odporcu, ktorý v zmysle § 5 ods.1, písm. g/ zák. č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii v znení neskorších zmien a doplnkov dohliada nad dodržiavaním povinností podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov. Najvyšší súd nezistil vybočenie odporcu pri posudzovaní obsahu sporného programu z medzí a hľadísk ustanovených zák. č. 308/2000 Z. z.. Najvyšší súd sa v plnom rozsahu stotožnil s podrobným a argumentačne presvedčivým odôvodnením odporcu, ku ktorému nepovažuje za potrebné nič dodať, že v danom prípade k porušeniu zákona spôsobom uvedeným v napadnutom rozhodnutí došlo. Najvyšší súd súčasne považuje za primerané aj sankcie, ktoré boli v danom prípade uložené navrhovateľovi.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods.1 O.s.p. v spojení s § 250l ods.2 O.s.p. Navrhovateľa vo veci úspech nemal, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov konania. Odporcovi trov konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku **je prípustné** odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní na Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V Bratislave, dňa 22. marca 2006

JUDr. Ida H a n z e l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Bartalská

NAJVYŠŠÍ SÚD Slovenskej republiky - 15 - BRATISLAVA